

RAMSTAD

BARNEHAGE

ÅRSPLAN

2017/2018

Ramstadåsveien 1b, 1363 HØVIK

Telefon: 916 57 250

Epost: marholck@online.no

Presentasjon av barnehagen

Ramstad Barnehage ble startet i 1992 og eies av Vibeke Sauer. Barnehagen har en avdeling med 16 barn i alderen 2-6 år. Åpningstiden er fra 07.30-17.00.

De ansatte består av:

Vibeke Sauer, eier/administrativ leder/assistent
Kari Høyem, assistent
Gunvor Storesletten, assistent
Maren Holck, pedagogisk leder og styrer

Vi har et voksent, stabilt personale som vektlegger omsorg, glede og humor i hverdagen. I samspill med foreldrene skapes rom for den gode barndom gjennom lek, opplevelser og læring.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste.

Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling samarbeid og forståelse med barns hjem. Planen gir informasjon om hvordan [barnehagelovens bestemmelser om innhold](#) følges opp, dokumenteres og vurderes.

Bærumsbarnehagen

[Barnehagemelding 2015-2025](#) skal bidra til at det blir et likeverdige og enhetlige barnehagetilbud i alle Bærums barnehager, for alle barn og foreldre.

Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i Bærumsbarnehagene. Barnehagen skal ses på som første trinn i utdanningsløpet, og lek, språk og god helse er spesielle faglige satsingsområder.

Det utarbeides sentrale [kvalitetsplaner](#) for arbeidet i barnehagene.

I den første tre-årsperioden, 2015 – 2018, skal kvalitetsutvikling i det pedagogiske arbeidet foregå hovedsakelig innenfor områdene:

- Lekens betydning for barns utvikling
- Arbeid mot mobbing
- Realfag – undring og glede knyttet til matematikk og naturfag

I tillegg vil andre områder, som barn fra språklige minoriteter, foreldresamarbeid, barn med særlige behov, kosthold og fysisk aktivitet ha fokus. [Overgangen mellom barnehage og skole](#) er også et område det skal arbeides med.

Satsningsområder 2015-2018

1. Lekens betydning for barns utvikling

Vi vil at alle barn skal ha en venn i barnehagen og oppleve glede og mestring ved å leke sammen med andre. Vi skal ha lekemiljøer i barnehagen som gir barn med særskilte utfordringer rom og muligheter for å være den beste versjonen av seg selv i lek og samspill med andre barn.

2. Arbeid mot mobbing

Vi vil at ingen barn skal mobbe eller bli mobbet i barnehagen. Det er utarbeidet en handlingsplan mot mobbing i Bærumsbarnehagen, som danner grunnlaget for vårt arbeid med dette temaet. Vi skal spesielt rette fokus mot forebygging av mobbing i Ramstad Barnehage. Den tydelige og omsorgsfulle voksne er modell for barns møte med andre. Når barn ikke får til lek og samspill med andre barn, trenger de hjelp av voksne. Noen barn strever mer enn andre. Relasjonen mellom barn og voksne er sentral i arbeidet mot mobbing i barnehagen.

De voksnes forståelse av barn og barns adferd er grunnlaget for om voksne ser, reflekterer, handler og evaluerer egen praksis, og det er de voksnes holdninger som ligger til grunn for de handlinger som utføres. Mobbing har dårlige vekstforhold i en barnehage der voksne stadig våger å stille kritiske og åpne spørsmål til seg selv, samtidig som de styrker alt det relasjonelle arbeidet som fremmer god lek, humor og trygghet.

For å skape en barnehage fri for mobbing skal Ramstad Barnehage ha:

- tydelige verdier og felles holdninger som praktiseres av personale
- voksne som legger til rette for en god start for det enkelte barn (gode strategier for tilvenning, forutsigbar dagsrytme og gode rutiner for overganger mellom aktiviteter)
- voksne som systematisk observerer enkeltbarn og barnegrupper, og tilrettelegger for etablering av gode relasjoner og vennskap
- kompetente voksne som jobber systematisk med å styrke barnas sosiale kompetanse og skaper et inkluderende og vennlig barnehagemiljø
- voksne som kjenner alle barna godt og tilrettelegger aktiviteter slik at alle opplever mestring på sitt nivå
- tilstedeværende og varme voksne som viser alle barna tillit og formidler forventninger til dem på en tydelig måte, slik at barna lett kan forstå hva som er akseptabelt og hva som ikke er lov
- voksne som kan være barnas veileder i utfordrende relasjoner og situasjoner – noen ganger gå foran som et godt eksempel, andre ganger korrigere, vise, lede og veilede
- voksne som legger det fysiske miljøet til rette slik at det stimulerer til god lek
- engasjerte voksne som fokuserer på leken som en viktig arena for utvikling av sosiale ferdigheter
- voksne som har kompetanse og håndterer uønsket atferd og fremmer en positiv væremåte
- voksne som vektlegger et godt samarbeid med foreldre

3. Real FAG – undring og glede knyttet til matematikk og naturfag

Vi vil at alle barn skal oppleve undring og glede knyttet til matematikk og naturfag.

Barna i Ramstad barnehage skal få oppleve skaperglede og undring. De skal få utforske og oppdage med støtte og veiledning fra personalet. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

Dette gjør vi ved å gi barna:

- gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider
- mulighet til å utvikle glede ved å bruke naturen
- kroppslige utfordringer og en forståelse av hvordan en bruker og samtidig tar vare på naturen
- kunnskap om menneskekroppen, og forståelse for betydningen av gode vaner og sunt kosthold.
- erfaringer med ulike typer størrelser, former og mål gjennom å sortere og sammenligne.
- erfaringer og mulighet til å utforske, og leke med form og mønster.
- oppmuntring til å utforske og leke med tall og ha tilgang til tall

For oss i Ramstad Barnehage vil disse satsningsområdene stå sentralt i vårt pedagogiske arbeid. Disse områdene vil være utgangspunkt for ulike temaer vi skal jobbe med hele året. De vil bli belyst mer grundig i barnehagens månedsplaner og brev.

I Ramstad Barnehage er også utvikling av sosial kompetanse meget sentralt. Dette handler rett og slett om å kunne omgås andre på en god måte, og omfatter fem områder:

- Empati - evne til innlevelse i andres følelser og gjenkjenne andres følelser.
- Prososial atferd - kunne hjelpe, dele, støtte, oppmuntre, inkludere, vise omsorg.
- Selvkontroll - kunne utsette egne behov, klare å vente på tur, kunne løse konflikter på en positiv måte, klare å inngå kompromisser.
- Selvhevdelse - kunne ta initiativ i forhold til andre, tørre å ta nye utfordringer, vise en positiv selvoppfatning.
- Lek, glede og humor - føle glede, kunne slappe av, spøke og ha det moro.

Dette er grunnlaget for alt annet vi gjør i vår barnehage.

Barnehagens pedagogiske innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig og variert, og utformes slik at hvert enkelt barn får opplevelser og erfaringer som støtte for sin utvikling av kunnskaper, ferdigheter og holdninger. Samtidig skal innholdet støtte språklig og sosial kompetanse gjennom felles opplevelser og samvær. Barnehagens oppgaver er beskrevet i [Lov om barnehager](#) og i [Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver](#).

Omsorg og danning

Trygghet og omsorg er grunnlaget for læring. Å være i relasjon til ulike mennesker er grunnlag for barnets danning. I Ramstad Barnehage er vi bevisst på hvilken innvirkning miljøet har på barnets danning og utvikling. Vi legger vekt på å være i dialog med barna, respektere deres meninger, og la dem ta del i avgjørelser og vurderinger. Alle får utfordringer tilpasset alder og modning. Vi liker å stille oss undrende til barnas spørsmål for at de skal tanke selv, finne mulige løsninger og svar. Barna føler seg betydningsfulle når de blir lyttet til og opplever at de har påvirkning på sin hverdag. Den gjensidige respekten de opplever i barnehagen er med på å danne et grunnlag for verdier som toleranse og likeverd.

Lek og læring

Vårt mål er at det skal være godt for alle, både barn, foreldre og personale å tilhøre Ramstad Barnehage. Vi ønsker at barna skal utvikle seg til trygge og selvstendige mennesker. De skal møte voksne som er omsorgsfulle, tydelige og forutsigbare. Dette innebærer at vi har en hverdag som er oversiktlig og planmessig - med fast dagsrytme, og at vi setter få, men klare grenser for barna. Alle skal bli sett og få den oppmerksomheten de har behov for. Vi vil legge til rette for at barna har tid, plass og mulighet for god lek. Gjennom leken fremmes barnets utvikling på alle områder: intellektuelt, språklig, fysisk, sosialt og emosjonelt. I leken styrker barnet sin identitet og selvfølelse. Vi vil jobbe for at ingen skal bli mobbet eller satt utenfor i leken.

Leken er også barnehagens viktigste arena for læring. I barnehagen skjer læring hele tiden både formelt og uformelt. Vi skal fremme læring gjennom å gi barna varierte opplevelser, tilrettelegge et godt læringsmiljø og sammen stille spørsmål og finne svar.

Barnas medvirkning

Rammeplanen vektlegger barnas rett til medvirkning. Hvert barn skal oppleve å bli tatt på alvor, bli hørt og ha innflytelse på egen hverdag. I Ramstad Barnehage betyr det at de i stor grad er med på å skape sin egen barnehagehverdag ved at de får velge hva de vil holde på med og hvem de vil leke med. De smører sin egen mat til lunsj og velger hva de skal spise, og på bursdager får de velge hva vi skal kose oss med. Gjennom samtaler i samlingsstund er barna med på å sette opp regler for hvordan vi vil ha det i barnehagen. Vi prøver også alltid å være lydhøre for ting barna viser interesse for, og kan forandre på planer. To ganger i året gjennomfører vi individuelle barneintervjuer der barna blir spurt om hvordan de har det i barnehagen, og om det er ting de ønsker å forandre på.

Det psykososiale miljøet

Barn og voksne skal ha et godt psykososialt miljø, hvor alle blir sett og respektert for den de er, og hvor alle inkluderes på positive måter.

Ingen barn skal mobbe eller bli mobbet i barnehagen. Barns opplevelse av seg selv og sin egenverdi utvikler seg i samspill med omgivelsene. Mobbing er alvorlig fordi det har store personlige konsekvenser. Barn som utsettes for mobbing fratas både livsmot og verdighet. Forskning viser at både barn som mobber og barn som har opplevd mobbing har en forhøyet risiko for å utvikle psykiske vansker senere. Arbeidet med å forebygge mobbing, marginalisering og utenforskap starter derfor allerede i barnehagen. Ramstad Barnehage skal handle raskt og ta de grep som er nødvendige for at eventuell mobbing opphører. Samarbeid med foreldre står sentralt i det miljøskapende og mobbeforebyggende arbeidet i barnehagene. Aktiv medvirkning og godt samarbeid med foreldre er avgjørende dersom mobbing oppstår.

Språk

Vi vil også ha sterkt fokus på språk. Både fra statlig og kommunalt hold er språk et eget satsningsområde. En god språkutvikling er viktig for at barn skal kunne kommunisere med hverandre og med voksne. Språk er avgjørende for læring, sosiale relasjoner og vennskap. I Ramstad Barnehage jobber vi aktivt for å skape et godt språkmiljø. Dette innebærer at vi prøver å ha en hverdag preget av ro og god tid slik at vi kan være lydhøre for barnas tanker og meninger. Gjennom det får vi gode samtaler med barna. Vi leser bøker og eventyr både for enkeltbarn, grupper av barn og i felles hvilestund. I samlingsstunder har rim, regler og sanger alltid en stor plass.

Vi har også egne språkgrupper for barn med minoritetsspråklig bakgrunn og barn med behov for ekstra språkstimulering.

For at personalet skal være best mulig rustet til å skape en god “språk”-barnehage, har vi alle deltatt på ulike kurs som omhandler dette temaet, og vi har jevnlig veiledningsmøter med «språksenteret for barnehagene».

Likestilling og likeverd

Likeverd handler om å se individet ut fra en grunnforståelse om at alle mennesker er like mye verdt, og skal møtes likeverdig til tross for ulike forutsetninger. Det vil si uavhengig av hvor de er født, hvilken alder og funksjonsevne de har, og om de er født som gutt eller jente. For å behandle alle likeverdig, må en av og til forskjellsbehandle, nettopp fordi alle har forskjellige utgangspunkt.

Likestilling handler om å gjenkjenne strukturer i samfunnet, som bidrar til at kjønnene gis ulike forutsetninger og muligheter. Det er derfor nødvendig å se på gutter og jenter, menn og kvinner som grupper, for å kunne se mønstre som skaper forskjeller. Likeverd og likestilling skal ligge til grunn for all læring og som pedagogisk virksomhet i barnehagen.

I Ramstad Barnehage er vi opptatt av enkeltindividet, og at alle får like mye oppmerksomhet uavhengig av alder, kjønn, funksjonsnivå og etnisk, sosial og kulturell bakgrunn. Vi oppmuntrer barna til å delta i fellesskapet og alle barnehagens aktiviteter. Alle får de samme mulighetene, og barna får varierte utfordringer i barnehagen.

Det handler om de voksnes holdninger og verdier, og hvordan vi opptrer i møte med andre. Vi bruker planleggingsdager og møter til å ta opp temaer og diskutere holdninger rundt likestilling og likeverd.

I Ramstad Barnehage har vi et bevisst forhold til hvilke verdier vi signaliserer til barna i deres barnehagehverdag. Spesielt i barns lek har vi fokus på likestilling og likeverd. Alle barn skal få like muligheter og utfordringer. Som gode rollemodeller kan vi vokse videreføre gode verdier rundt dette temaet til barna.

Vi bruker også dokumentasjon fra barnas barnehagehverdag til å reflektere over hvordan våre holdninger og verdier kommer til uttrykk.

Fagområdene

Rammeplanen beskriver 7 fagområder alle barnehager skal innarbeide i sine planer. I Ramstad Barnehage legger vi vekt på:

Etikk, religion og filosofi

- Tradisjoner i forbindelse med høytider og merkedager.
- Formidling av kristen/humanistisk arv og tradisjon i forståelse med barnas hjem.
- Akseptere at vi er ulike, godta hverandres forskjeller.
- Lære "vanlig folkeskikk" i og utenfor barnehagen.

Kunst, kultur og kreativitet

- Vi legger stor vekt på sang og musikk, rytme og dans.
- Forskjellige formingsaktiviteter.
- Ulike museer og teater

Kommunikasjon, språk og tekst

- Samtaler.
- Lytte til andre.
- Høytlesning.
- Språkgrupper.
- Rim/regler.
- Utvikle sansene - begrepstrening.

Natur, miljø og teknikk

- Årstider.
- Fugler, dyr, blomster.
- Miljøvern - ta vare på naturen.
- Div. eksperimenter.

Kropp, bevegelse og helse

- Gym.
- Turer.
- Skiskole for 6.års-klubben.
- Rytmikk og bevegelse.
- Lek ute og inne.
- Gode matvaner, sunt kosthold.

Nærmiljø og samfunn

- Fellesskapsfølelse.
- Turer i nærmiljøet.
- Barn i andre land - FORUT barneaksjon.
- Likestilling.

Antall, rom og form

- Kalender.
- Ulike spill.
- Sortering.
- Tallbegrep.
- Tidsbegrep.

Barnehagen som kulturarena

Kultur handler om arv, tradisjoner og fornyelse. Barna i Ramstad Barnehage blir påvirket og formet av kulturen i barnehagen. I tillegg skaper barna sin egen kultur, og er med på å vurdere, fornye og videreføre den. I Ramstad Barnehage har vi mange faste tradisjoner gjennom hele barnehageåret. Barna lærer tradisjonelle sanger knyttet til høytidene og merkedagene. Vi synes det er viktig med faste merkedager, som bygger opp om fellesskapet og samholdet i barnehagen. Mange av våre tradisjoner har vi hatt i flere år, og foreldre, barn og personalet setter stor pris på disse.

Overgang fra barnehage til skole

Bærum kommune har fastsatte rutiner for [overgang fra barnehage til skole](#).

Vi følger Bærum kommunes system for overgang mellom barnehage og skole. Dette innebærer:

- mars/april: faglig samarbeidsmøte mellom pedagogiske ledere i barnehage og lærere med kjennskap til arbeidet på 1. trinn.
- Høsten før skolestart: Foreldremøte i barnehagen. Informasjon om overgangsrutiner og hvordan barnehagen forbereder barna til skolestart.
- mai/juni: besøksdag på skolen.
- mai/juni: avslutningssamtale i barnehagen. Utfylling av overgangsskjema.

Det siste året i barnehagen skal være «noe ekstra». Barna skal oppleve gleden ved å være eldst, men også stilles flere krav til. Hos oss får de eldste barna være ordensbarn en uke hver – og dette er stor stas. Fra oktober er det 6-års-klubb en gang i uka. Dette er ment å være et skoleforberedende tiltak der vi gjør ulike oppgaver, barna blir kjent med bokstavene, vi spiller spill, lager tekster o.s.v. Vi bruker bl.a. *Jørgen Frost og Annette Lønnegaards* bok *språkleker* som også blir benyttet av Høvik skole i 1. og 2. klasse. Barna lærer også å kunne ta imot en beskjed, jobbe stille uten å snakke sammen og rekke opp hånden når de skal si noe. Hensikten er at dette skal være noe annet enn det de gjør i barnehagen ellers. Barna deltar også på et brannvernopplegg i samarbeid med brannvesenet og Den norske brannvernforening.

Trafikk

I arbeidet med dette temaet bruker vi et pedagogisk opplegg som heter Tarkus. Det er utarbeidet av Trygg Trafikk og inneholder en CD med musikk og fortellinger, og en bok med bilder. Målet er å gi barna grunnleggende kunnskaper om trafikk. I tillegg til den teoretiske delen, kommer vi til å ta noen turer for å øve oss å gå over gangfelt, å vente, gå på fortau og vei, og gjøre barna bevisste på hva trygghet i trafikken er. Til hovedopplegget benyttes også estetiske fag hvor barna tegner, maler og lager ting knyttet til temaet.

Samarbeid med barnas hjem

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danningsgrunnlag for allsidig utvikling (jf. [barnehageloven](#) § 1).

Foreldrene er barnehagens viktigste samarbeidspartner. Vi ønsker en åpen dialog om deres barn og arbeidet vårt i barnehagen - barnehagen skal være et sted dere føler dere velkommen. Kommunikasjon og samarbeid med foreldrene foregår gjennom formelle og uformelle samtaler, foreldremøter, skriftlig informasjon og fellesarrangementer. I løpet av barnehageåret tilbys 2 foreldresamtaler - på høsten og på våren, og 1 foreldremøte i begynnelsen av barnehageåret.

På siste side er barnhagens årshjul, med viktige datoer

Dokumentasjon og vurdering

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Den enkelte barnehage står fritt til å velge metoder og omfang ut fra lokale forutsetninger og behov. Gjennomføringen av planene må være så fleksibel at det er rom for spontanitet og barns medvirkning. Barnehagens styrer har et særlig ansvar for å iverksette og lede barnehagens arbeid med planlegging, dokumentasjon og vurdering. Pedagogisk leder har ansvar for planlegging, dokumentasjon og vurdering av arbeidet i barnegruppen han/hun har ansvar for ([rammeplan](#), kap. 4).

Gjennom personalmøter, planleggingsdager, foreldresamtaler, barneintervjuer og brukerundersøkelser blir arbeidet vi gjør i barnehagen dokumentert og vurdert. Vi har hele tiden fokus på å utvikle oss og lære av våre erfaringer. Hver dag skrives et lite referat av dagen på ukeplanen, disse samles i en egen perm sammen med månedsbrev og månedsplaner. På personalmøtene blir hver måned forrige måned evaluert og vurdert. All skriftlig informasjon samles i permer slik at vi har det som dokumentasjon på det vi har gjort. Hvert barn har sin egen perm der vi samler tegninger o.l. fra barnets første dag i barnehagen til det slutter.

I vår barnehage kan barna være fra de er 2 til de er 6 år. På disse årene gjennomgår barna en stor utvikling fra å være "små" til å bli "store". Vi prøver derfor å tenke progresjon i alt vi gjør slik at barna får varierte opplevelser og utfordringer ut fra alder og modning.

Tverrfaglig samarbeid

Det er viktig med et godt samarbeid med instanser som PPT, barneverntjenesten og helsetjenester for barn og unge slik at barnet mottar et treffsikkert og helhetlig tilbud, og for å få til så gode tiltak som mulig i barnehagen. Alle samarbeidende parter har et selvstendig ansvar for at de ulike tiltakene som barnet mottar er godt koordinert. Tverrfaglighet og helhetlig tenkning er derfor svært sentralt for de som arbeider i barnehagen ([barnehagemeldingen](#), s. 24). «Tidlig innsatsteam» er et ambulerende team i Bærum, som består av barnehagen, PP-tjenesten, barnevern og helsetjenester, hvor foreldre kan få drøftet sin sak tverrfaglig.

- Bærum kommune - samordnet opptak, faglig utvikling, felles informasjon, tilsyn med barnehagen
- PPT - pedagogisk-psykologisk tjeneste- tiltak for enkeltbarn, råd og veiledning
- Språksenteret for barnehagene – råd og veiledning
- Helsestasjon - språk 4, rådgivning, oppfølging av barn
- Tverrfaglig utvalg (helsestasjon/PPT/barnehage/barnevern) - foreldre/foresatte og barnehage kan henvende seg dit for spørsmål og hjelp
- Høvik skole - overgang barnehage-skole
- Bekkestua bibliotek
- Ekeberg seniorsenter

ÅRSHJUL 2017/2018

BARNEHAGENS TRADISJONER

AUGUST:

Tilvenning for de nye og de "gamle" barna.

SEPTEMBER

11.09 - foreldremøte

18.09 - Dugnad

Tur til grønnsaksbutikken - høste epler - bake eplekake.

OKTOBER

05. og 06.10.17 - stengt (høstferie)

26.10.17 - salgsutstilling/kafé fra kl. 15.00 - 16.30.

Foreldresamtaler.

NOVEMBER

Foreldresamtaler.

DESEMBER

Kirkebesøk.

13.12.17 - Lucia/juleavslutning kl. 08.00.

22.12.17 - grøttest.

f.o.m. 23.12.17 t.o.m. 01.01.18 - juleferie

JANUAR

Uke 3 - Skiskole for barn født i 2012, nærmere info følger.

FEBRUAR

karneval

22. og 23.02.18 - stengt (vinterferie)

MARS/APRIL

Påskeforberedelser.

23.03.18 - påskelunsj.

f.o.m. 24.03.18 t.o.m. 02.04.18 - påskeferie.

MAI

11.05.18 - stengt (etter Kr.h.f.)

17. mai - tog med Høvik skole.

18.05.18 - stengt

Dugnad

JUNI

Gårdsbesøk.

12.06.18 - sommeravslutning kl. 17.00.

29.06.18 - siste dag i barnehagen.

JULI

f.o.m. 30.06.18 t.o.m. 31.07.18 - sommerferie.

